

Verksamhetsberättelse för Tjörns Hembygdsförening år 2018

Organisation

Föreningen är via Bohusläns Hembygdsförbund ansluten till Sveriges Hembygdsförbund.

Medlemsantalet

Under 2018 har 387 medlemsavgifter betalats. Avgiften gäller för hela familjen.

Styrelsens sammansättning år 2018

Ordinarie

Ordförande: Eva Ericsson

Vice ordförande: Gudrun Ivarsson

Sekreterare: Birgith Åhs

Kassör: Inga-Lill Jansson

Övriga ledamöter

Arne Adolfsson

Arne Andersson

Margaretha Olofsson

Mona Jansson

Björn Eskilsson

Ersättare

Åke Olofsson

Gunnel Fosser

Elaine Bergman

Arbetsutskott

Eva Ericsson, Gudrun Ivarsson, Inga-Lill Jansson, Arne Adolfsson

Politiskt tillsatta ledamöter

Ordinarie

Kerstin Lönnbro André

Gerhard Bernhardsson

Ersättare

Inga Olsson

Eskil Andreasson

Representant vald av Tjörns Släktforskare

Gudrun Ivarsson

Revisorer:

Ordinarie

Ulf Eskilson

Anders Thelander

Ersättare

Annika Olausson

Gunilla Måneskiöld

Valberedning:

Estrid Nilsson, Ylva Karlsson, Anette Fosser

Representant i Säbystiftelsen:

Vakant

Styrelsemöten

Styrelsen har haft 11 protokollförda styrelsemöten, dessutom arbetsutskott, byggmöten och arbetsdagar.

Årets programverksamhet 2018

Januarifest

Julfest för aktiva och gamla trogna medlemmar hölls i Kyrkans hus i Kållekärr lördag 13 januari med öktekaffe och underhållning av Lotta Rossövik.

Berättarkvällar

5 februari:

Ingemar Christensson visade många intressanta saker och berättade om hemmafiskarens vardag.

12 mars:

Nästa gång handlade det om "Textil i helg och söcken". Gudrun Ivarsson, Nen Arnell, Mona Jansson, Lisbet Carlsson och Gert Alenhall visade textilier och berättade.

1 oktober:

Den tredje berättarkvällen som ligger i kommunens kulturvecka skulle handla om isupptagning på Tjärne myr och Tolleby tjärn. Tyvärr blev Sture Berntsson sjuk, men Carl-Axel Fosser visade filmen och många deltagare var engagerade och berättade.

19 november:

Årets sista berättarkväll var ägnad "Skutsamhällets förvandling till redericentrum." Folke Patriksson och Jan Albertsson berättade hur det gick till och en kör under ledning av Barbro Wiskari underhöll. Intresset var stort och mötet fick flyttas till Kyrkans hus i Kållekärr.

17 mars Årsmöte.

Ingrid Caspersson ledde förhandlingarna och Karin och Caroline Hermansson underhöll med vacker sång.

30 april Valborgsmässoafton.

Föreningen firade valborgsafton traditionsenligt med körsång och vårtal, i år av Solveig Persson. På grund av otjänligt väder hölls arrangemanget inomhus. Valla och Stenkyrka samfällda kyrkokörer, under ledning av Barbro Wiskari, stod för stämningsfull sång. Ingrid Kemborn, ordförande i Bohusläns hembygdsförbund, kom för att överlämna blommor och hedersdiplom till Kjell Ericsson för storartad insats i hembygdsföreningen.

6 maj BHF:s årsmöte i Grebbestad.

Margaretha Olofsson och Eva Ericsson deltog i mötet. Vi fick förutom förhandlingar bl.a. höra om hur man kan engagera ungdomar att komma med i hembygdsföreningen. Ordet hembygd skulle inte förklaras omodernt utan ses som "coolt". Grattis till utnämningen "Årets bok" som blev Kristina Alanders bok om Hilda på Åstol.

12 maj Växtmarknad och kosläpp.

Det var mycket folk som först tittade på kosläppet och sedan gick in på växtmarknaden, vilket uppskattades av de många växtförsäljarna. Korv, kaffe och våfflor gav goda inkomster, vilket vi också tackar LRF för. Önskemål framfördes om liknande arrangemang nästa år.

14 maj Vårstädning.

Museet väcktes ur sin vintersömn och blev fräscht tack vara flera flinka fingrar.

6 juni Nationaldagsfirande.

Föreningen deltog som vanligt i nationaldagsfirandet med fanbärare.

23 juni Midsommarfirande.

Dagen före midsommarafton samlades runt 40 medlemmar för att förbereda själva midsommarafton och för att ta emot allt som skänkts till lotterier och de 490 bakverk som Margit lyckats få in bland annat.

Margit Karlsson berättade på styrelsens augustimöte om de kommentarer och synpunkter som framkommit efter midsommarfesten. En tillställning med många besökare som gjorde att bland annat karamellerna tog slut. Praktiska detaljer finns det alltid att förbättra och det gäller exempelvis att vinster bör vara inlämnade senast torsdag. Vinstutlämningen flyttas till smedjan nästa år och den utrustas tillfälligt med ett kylskåp och dito frysbox. Margit fick vid tillfället en bok som tack för sitt stora arbete.

23 juli Hemvändardag med släktforskarna.

28 juli Musikstämma.

Varmt, varmt väder. Rätt mycket folk. Allspelet hölls inne på gården i lite skugga. Lång dags försäljning av lotter, kaffe, smörgåsar, korv och bröd m.m. gav en bra förtjänst och trötta medarbetare.

1 augusti Äldredag.

Mycket varmt, så vi var på gräsmattan framför scenen och fick ordna skugga med tält-taken, men stämningen var god och servering var uppskattad. Underhållningen med de vanliga artisterna var förstärkt med ljudtekniker.

13 augusti Gudstjänst

En trogen skara gudstjänstbesökare. hade i år samlats framför scenen kl. 11.00 för att delta i friluftsgudstjänsten. Präst var Jaana Pollari Lindström och Valla spelmän spelade.

27 augusti Barnens dag.

En glad dag för alla barn och vuxna. Återigen hade vi tur med vädret. Föreningens medlemmar hade ordnat ca 20 olika barnaktiviteter. Några exempel på detta var att klappa lamm, prova på att väva, gå i skolan på mormors vis, köpa karameller i strut och smaka på egen kaka från den vedeldade bakugnen. Roligast var att busa med arga gubben och tvätta i balja, enligt några små besökare. De vuxna köpte kaffe och smörgås.

Vecka 36 – 38 Tidsresa för Tjörns skolklasser

Alla elever i åk 5 har även i år fått besöka hembygdsmuseet och delta i en tidsresa till år 1800. Eleverna har med hjälp av ett tjugotal medlemmar fått inblick i det vardagliga livet under den stora sillperioden. Tidsresan pågick under sju dagar i september månad. Medlemmarna gör ett storartat arbete med först teaterspel och sedan handledning i hur arbete gick till förr i tiden. Under en dag hade vi besök av representant för Tjörns sparbank.

10 november Höstmötet på Tyft.

Denna höstkväll hade vi besök av Jan Uddén, biolog från Uddevalla. Han visade bilder och berättade om "Kulturlandskap och biologisk mångfald i Bohuslän", ett mycket intressant föredrag. Därefter sjöng Johan Olofsson och spelade piano fantastiskt bra. Kaffe, fralla och kaka i matsalen till avslutning.

Nyinkommet till museet

Ivar Petterssons bilder från Tomas Hålldén. Några medlemmar har tittat och läst och tycker bilderna har en intressant historia. Ett urval av bilderna finns nu upplagda i bildarkivet på vår hemsida som hembygdsföreningens bilder. Vi har också tagit emot några fantastiska vävnader och gamla dokument som kommer att visas.

Museet och besöksgrupper

Museet har som vanligt hållits öppet alla söndagar i juli och augusti. Besöksantalet har varierat beroende av väder och konkurrerande arrangemang. Bland besökande grupper kan vi nämna Dräktrådet i Västra Götaland, som var här i april och var mycket intresserade av våra dräkter, men också av Gunnel Kristianssons nyinkomna kläder. I september hade vi besök av Letsegårdens hembygds-gille. Damerna guidades i museet och visades kläder och dräkter, medan herrarna tittade uppe på rännan och runt i husen. Som vanligt kom Skånegruppen till midsommar.

Investeringar, underhåll och arbeten

Målningen av museet avslutades i början av året. Byggnadsställning och färg sponsrades av Hamntjänst respektive Colorama i Stenungsund. Målningen utfördes av medlemmar under ledning av Aldo Andreasson.

Under hösten påbörjades **renoveringen av Fjällebrokvarnen**. Antikvarie Ulla Karlström hade inspekterat och hjälpt till med ansökan av medel hos Länsstyrelsen, då kvarnen är ett byggnadsminne, vilket beviljats, bidrag har även erhållits från Thordenstiftelsen. Under året byttes några rötskadade bärande delar i hättans underdel ut samt regler och brädklädsel på den väderutsatta sidan av hättan. Sommaren 2019 kommer arbetet att slutföras då klädseln på den väderutsatta sidan av kvarnens nederdel kommer att bytas.

Regleringen att införliva Hildegards hus vann laga kraft den 19 april, så nu är Valla Bräcke 1:4 en sammanhängande fastighet. Under våren träffades styrelsemedlemmar ett antal onsdagar och röjde den nya tomtdelen. Rejåla rishögar drogs ihop, som senare vid lämpligt väder eldades. Kontakt med ny arkitekt togs före jul och arbetet med ritning till ny byggnad fortsätter.

Inbrotten orsakade mycket arbete och logdörren förstärktes med bom, nya lås i köksdörren samt nya hänglås inköptes. Nytt larm för 12 970 kr + moms installerades i samlingsdelen. Ny TV och bluray inköptes för 13 900, men de försvann i nästa inbrott.

Detta orsakade att vi begärde ett besök av polisen, där vi kunde ställa frågor och få tips. Polis Ulf Darell var med på ett styrelsemöte och gav goda råd.

Istället för ny TV, har vi fått ta emot en projektorduk och köpt en projektor att visa bilder med. Den förvaras på hemlig plats.

Vägstenen på vägen fram till kvarnen i Fjällebro är renoverad och står på sin plats. Tyvärr står den skymd bakom en kant-markerare, men det är nödvändigt, då den annars lätt blir påkörd.

Skyltning. Föreningsmedlemmar har deltagit i kommunens satsning för bättre skyltning vid vandringsleder, gällande Säbyleden.

Duv-problemet. I Stordalskvarken hade duvorna smutsat ner, milt uttryckt, Björn och Stig-Arne har satt upp nät, så att de inte kan komma in längre.

Frusna ögonblick 3 med flera bilder och texter ur arkivet och sammanställd av förra ord-föranden Solveig Persson, utkom under hösten, strax före jul.

Studiecirkeln om museets vävnader fortsatte under hösten och strax före jul skickades manus in för tryckning och efter jul blev boken klar, "Vårt vävda kulturarv"

Utanför Tjörn

I augusti deltog Britta Andersson och Eva Ericsson i Gustavsbergsdagarna i Uddevalla, tillsammans med andra medlemmar i Trädgårdsresan. Sedan början av året är Tjörns hembygdsförening medlem i Trädgårdsresan, nu som första museitradgård. Det innebär att vi får reklam i deras kanaler för vår trädgård och på så vis kan locka besökare, samt att vi under ett evenemang ska samla in medel till Bifonden, som verkar för binas bevarande.

Ett stort tack för bidrag, gåvor och ideellt arbete!

Stort tack till Christina Kihlqvist för en lind, som ersätter den stora vackra, men sjuka almen, som vårdträd. Stort tack för gåvor till muséet och till loppis. Stort tack för alla ideella timmar som lagts ner för hembygdsföreningen detta år igen: Kaffekokning, servering, guidning, städning, bakning, trädgårdsarbete, underhåll av byggnader, planering, ansökningsarbete, organisering, registrering, fotografering, dokumentation, lagning, anskaffning, samarbete m.m.

Och stort tack till våra sponsorer:

Aldo Andreasson

Colorama

Dekorex blommor

Korggubben

Runes butik

Almö Livs

Apoteket i Källekärr

Rosetti café

Edvadssons handelsträdgård

Klädesholmen Seafood

Björholmens fisk

Lions Tjörn

Tjörns sparbank

Stiftelsen Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur

Kungliga och Hvitfeldtska Stiftelsen

Thordenstiftelsen

Länstyrelsen Kulturmiljöenheten

Genom allas er medverkan kan Tjörns Hembygdsförening fortsätta sitt viktiga arbete att bevara Tjörns kulturarv åt kommande generationer.

Styrelsen

Eva Ericsson

Gudrun Ivarsson

Birgith Åhs

Inga-Lill Jansson

Arne Adolfsson

Margaretha Olofsson

Mona Jansson

Björn Eskilsson

Arne Andersson

Kerstin Lönnbro André

Gerhard Bernhardsson